

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

A király szava.

A hadparancsban foglalt riadóra elégteltelt vártunk s annak megerősítését kaptuk. A hivatalos lap tegnapi rendkívüli száma két királyi kéziratot közöl. Az egyik az újonnan kinevezett miniszterelnök, *Khuen Héderváry Károly* gróf nevére címezve a királyi mamifesztuma a nemzethez. A másik kézirat Hédervárynak miniszterelnökké történt kinevezése s a kabinetalakítással való megbízása. Itt adjuk teljes szövegében a két kéziratot:

I.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el láttára azon sajnálatos állapotoknak, melyek kedvelt Magyarországon a politikai életet hónapok óta *meddősegre* kárhözátják és mármár az állami gépezet működését is megakasztják.

Midőn 1867-ben egyfelől magyar Koronám országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között a pragmatika szankcióból folyó *közös és együttes védelem* eszközei felsoroltattak, az 1867. évi XII. törvény cikk 11. szakasza megállapította, hogy a *közös hadsereg egységes vezérletére, vezényeltére és belsejére* vonatkozó ügyek *Álltam intézendők* el.

S a mint mindenkor szigoruan örököttem a felett, hogy az ezen törvény alapján elvállalt kötelezettségek minden oldalról becsületesen és lelkiismeretesen teljesíthetők, ezenképpen

el vagyok halározva az Engem megillető jogokat is csorbítatlanul fenn tartani és utóda-imra érintetlenül átszármatatni.

Midőn a magyar országgyűlés ezt a jogomat elismerte, nem csak a monarchia nagyhatalmi állásáról, hanem saját hazája és nemzete erejéről és biztonságáról is akart gondoskodni.

Éppen ezért nem tudnék hozzájárulni oly intézkedésekhez, a melyek végső következményeikben a monarchia két államának a gyengítésére vezetnének és dicső emlékü öseimtlő átvett örökségemet a hanyatlás veszélyének tennék ki. És ugyancsak azért nem járulhatnék azon követelések teljesítéséhez, melyek kipróbált intézmények olyatén átalakítását előzzák, mely kedvelt Magyarországon érdekeinek nemcsak meg nem felel, de végső következményeiben szent Koronám országainak integritását is veszélyeztethetné.

Másfelől nem zárkozom el a *közös* hadsereg körében királyi hatalmamból folyó azon intézkedések megvalósításától, melyekre vonatkozólag az utóbbi időben kormányaim az országgyűlés színe előtt már is nyilatkozatokat tettem, és a melyek az Önnek Álltam megjelölt pontokkal együtt ezt a keretet alkotják, a melyen belül En ilyen intézkedéseket megengedhetőknek tartom.

Magyar nemzetem a kiegyezés óta óriási haladást elértével tapasztaltam azt az örvedetes fejlődést, mint újabb bizonyítékot ama mű bölcsesége mellett, melyet a korona és nemzet kölcsönös bizalma hozott létre. *Igy kell annak lennie és így kell annak maradnia czentul is.*

Alkotmányos életünket az isteni gond-

viselés kegyelme mindaddig megmentette minden komoly megrázkódtatástól. Csak a nemzet józansága és higgadsága, minden számbajövő nagy érdek megfontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben is megpróbáltatástól.

Fejedelmi kötelességem ezért figyelmeztetni a nemzetet, hogy *En most is ragaszkodom a kiegyezéshez.* Meggyőződésem, hogy az a szellem, a mely e művet megalkotta, ma is él régi erejével a nemzet lelkiületében.

Bizom az Ön belátásában, hogy a szívehez oly közel álló Magyarországot, annak törvényes képviselőjét, atyai szándékomról felvilágosítja és a mai, az országa és a monarchiára veszedelmes helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja.

Ebben a föltevésben arra határoztam Magamat, hogy Önt az új kormány megalakításával megbízom, miről Önt a mellékelt kéziratommal értesitem.

Kelt Bécsben, 1903 évi szeptember hónap 22-ikén.

Ferenc József, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

II.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökké ezennel ujolag kinevezem, illetőleg ezen eddigi is viselt állásában megerősítem és a miniszterium megalakítása iránti javaslatát elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hónap 22-én.

Ferenc József, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Hét országon keresztül.

Uti emlékek.

Granada. — Alhambra.

A ki Spanyolország története iránt csak egy parányit is érdeklődött s ha olvasott valaha Spanyolország hős korszakáról, a mikor a lovagvilág dallái mesébe illő vakmerőséggel küzdöttek hitükért, hazájuk dicsőségéért, a lovagi becsületért és szerelemért, az Granadánál valami rendkívülit, valami mesébe illőt vár.

Kit ne érdekelne Alhambra, a mór királyok hírneves palotája, a hova a keleti fantázia varázslatos alkotását, az 6 földi paradicsomokat építették, a hol fenékiig üritették a gyönyör serlegét s megfeleltek az élet kötelességeiről.

Sok hibája lehet és volt is a középkornak, de hogy sok idylje is volt, hogy a romantizmus gyökerei ott erősödtek meg, senki nem tagadhatja. S ma, mikor a legtöbb ember kenyérért marakodik, mikor az alattomos gyűlölködés furja a társadalom talaja alatt az aknákat a mások elvesztésére, kinek ne imponálna egy olyan kor, a hol az emberek idealisták voltak, a hol szépséges dallái vízi bajvívásra szólították egymást s fegyver és igazi férfi ereje és ügyessége döntötték el, hogy hölgyük kinek homlokára fűzze a cserkoszorút!

Tudom, hogy nem egyedül voltam, a ki nem prózai hangulattal, hanem egy dicső korszak emlékével áthatva léptem Spanyolország legregé-

nyesebb multtal bíró városába. S mikor Granadáról írok, elkerülöm emlékeim sötét árnyait s az álomországából, a mult idők szépségéből szeretnék csak egy halvány képet a jelennek bemutatni.

A mórok Afrikából átjövén a nyolcadik században Spanyolország egész déli részét uralmuk alá vetették. A művészet szeretetétől áthatva gyönyörű palotákat emeltek, nagyszabású vízvezetékekkel hálózták be tartományukat s mérnöki és építő tudásuk egyesülve a természet szépségei iránt való rajongással, csakhamar termékeny földde, virágos kertté varázsolták át az országot. A történelem úgy beszél el, hogy a bennszülött spanyolok iránt jósággal viselkedtek s ámbár ők Mohamed hívei voltak, mégis a keresztény vallás követőit nem üldözték vallási meggyőződésükért.

A spanyol nép azonban a nemzet szegényét látta a mórok uralmában s a századok örökös fegyvercsatáiban teltek el. Egész hős generációt nevelt az eszme, hogy Spanyolország gyöngyét nem lehet, nem szabad a mórok kezében hagyni. Az anyák a mórok ellen küzdő hősök vitézi cselekedeteiről regéltek gyermekeiknek, az öszfirtú aggyastyánok nehéz harcokban eltöltött ifjuságuk történetével lelkesítették csatára fiaikat, a spanyol hölgyek harcban győztes vőlegényről álmodoztak, a hegedősök, a troubadurok pedig várkastélyról-várkastélyra mentek s lantjuk pengetése mellett víztűi énekeket zengedeztek a nemzet pogányverő büszke leventéiről. Ki ne hallott volna Cid hőstetteiről s a róla írt románcokról?

Hasztalan volt. A mórok nem kevésbé voltak büszkéek vérről és karddal szerzett birtokukra s két viharedzett vitéz nemzet küzdött a vérről áztatott föld minden hantjéért. — Végre Spanyolhon északi és déli része egyesülvén, segítve a mórok közt kitört beviszályok által is,

közös erővel megtörték a mórok uralmát. Egész Európa tapsolt győzelmükhöz. Ferdinándot és Izabellát, a pogányok fölött kivívott győzelmükért a „katolikus” jelzővel tisztelték meg. A mórok könnyekkel szemekben hagyták el a földet, a hol őseik oly boldog, szép idöket éltek s mikor Boabdil, az utolsó mór király elhagyta az országot, katolikus Ferdinándnak és Izabellának átadván Alhambra, kulcsát csak egyet kért, hogy a tündéri palotát kíméljék meg a lerombolástól.

Tangerből Gibraltáron s a feledetlen emlékü Faludillán keresztül egyenesen Granadába indultunk. A vidékről nem írok, hiszen csak ismétlésbe esném. Granada tája azonban egy kissé vigasztalóbb képet nyújtott. A Sierra Nevada örökös hóval borított ormái, a lábánál elterülő völgyek és folyócskák némi változatosságot jelentettek. Maga Granada is a csinos spanyol városok közé tartozik s a spanyol típusú városok közt azonnal Sevilla után említeném. Van egy két szép, széles utcája árnyékos fasorokkal, jól sikerült szobrokkal. S mivel szállodánk modern volta is minden igényeinket kielégítette, meglehetősen hangulatban voltunk, midőn egy edesen át-pihent éjszaka után az Alhambra meglekintésére indultunk. Mert Granadát Alhambráért, a mór királyok egykori tündérpalotájáért szokták az utazók meglátogatni.

A tizenharmadik században épült egy óriási hegyszakadék oldalában. Lenn a hegyszakadék aljában a Durro és Xenil, egyik aranyat, a másik ezüstöt mosó patakja cseveg. A másik oldalán pedig a Generalifa, a mór királyok gyermekeinek palotája emelkedik. Az egész völgyet egy kettéhasadt gránátalmához hasonlították a mórok s innen kapta is a város a Granada nevet.

A városon keresztül haladva, dombos, emel-

Mai lapunk 4 oldal.

Kiválóan fontos két kézirat ez. Pontos az első, mert a király határozottan kijelenti, hogy a nemzeti aspirációkról haliani sem akar. Fontos a második is, mert Hérdervary miniszterelnöksége a válság megoldását nem jelentheti. Az előbbi alkotmányos formába öntött „hadparancs”, a második a politikai élet zavarának bizonytalan időre való megrögzítése. A végeredmény nem is sejthető, a közvetlen következmény nem nyugalom, a felkorbácsolt közvéleménynek nem lecsendesítése, tehát a békés munkásságnak nem előhírnöke. Ex-lex-ben élünk tovább a nemzeti érzületünkön s alkotmányunkon ütött seb gyógyító ír hiján vértől patakok tovább.

A közvélemény megszólalt: magyar hadsereget kíván. A király kijelentette: „a közös hadsereg egységes vezérletére, vezényletére és belsővezetetére vonatkozó ügyek Altalan intézendők el.” „Igy kell annak lenni s így kell annak maradnia ezentúl is.” Hatalmas közjogi tévedés e két erős kijelentés. Tévedés az első, mert a hadsereg felett e jogokat a kiegyezési törvény hivatkozott 11. §-a szerint a legfelsőbb hadur „alkotmányos fejedelmi jogai folytán” gyakorolja és nem a közös, hanem az egész és összes haderő felett vagyis a magyar hadsereg felett is, mely természetesen vezényletében, jelvényében, esküjében és szellemében is csak magyar lehet, magyar olykép, hogy ez a magyar nemzet függetlenségét biztosító alkotmányunkon esorbát ne lüssön.

A kiegyezési törvény változhatlanságát vitatni felesleges. A kiegyezés kodifikatorai világosan kimondták, hogy a kiegyezési törvény fundamentum, mely a korviszonyok szülte változtatást nemcsak hogy nem zárja ki, sőt megköveteli, nem lehet tehát azt mondani, hogy: „igy kell annak maradni ezentúl is!” Ezt nem a király szabja meg, hanem a nemzet. A királyi nem-tetszésnek ily kategorikus formában való nyilvánítása szokatlan s abszolút ha-

talomra vall. Ily hatalmat pedig a kiegyezési törvényből kimagyarázni nem lehet, mert hisz ne feledjük a kiegyezés nagy-mesterének, Deák Ferencnek szavait:

„Mi magyarok nemcsak függetlenek vagyunk a nevezett örökös tartományoktól, hanem része sem vagyunk az ausztriai császárságnak, még pedig semmi tekintetben.”

Egy más alkalommal: „Nem a fejedelem ad a nemzetnek jussokat, hanem a nemzet ad a fejedelmnek, mert a nemzet minden jussoknak forrása.”

Ezek után nincs több szavunk a királyi kézirathoz a nemzeti aspirációkra vonatkozólag a magyar közvélemény kiadta a jelszót, parlamentünkre vár a kötelességszerű munka. Népképviselői rendszer mellett a parlament csak azt akarhatja, a mit a nemzet akar. Habozásnak többé nincs helye, elérkezett a munka idejének tizenkettedik órája.

Most meghunyászkodni nem botlás lenne, hanem bűn, melynek aligha lenne bűnbocsánata.

UJDONSÁGOK.

— A főpásztori bérmaut végén. Megyéspüspökünk a mult vasárnap teljesen befejezte bérmautját, főpásztori teen dóinek legszebbjét, melyet a mult esztendő májusában kezdett meg. Megismerte egyházmegyéje minden egyes községét, ellátogatott a legkisebb községbe is, melynek temploma van. Hívói szemtől-szembe látták atyjuk jószágos arcát, kezéből vették áldását, szíve nyitva volt a legkisebb, a legegyszerűbb lélek előtt is. Meghallgatott mindenkit és nem találtatott senki, a ki nem boldogan, nem a legkellemesebb emlékekkel távozott volna köréből. Megjelenése mindenütt örömmel, ádialatt volt. A mennyi virágot a mező termelt, a mennyi szeretet és öröm a szívekben fakadt, azt mind hozzája vitték. S a szívek örömvirága nem hervadt el, oly

mélyre verte gyökerét, oly magot hullatott, a mely a jövődönék terem gyümölcsöt. Érezzük ennek a dolognak óriási horderejét. Érezzük különösen napjainkban, midőn annyi ellenséges erő tör a tekintély lerombolására. S a gonosz indulatok ellen mi a győzelmes fegyver? A szeretet. A hódító, szívbőljövő szeretet, amely nem a magát nézi, hanem annak lelkét, a kit meghódítania kell.

Ott járt Főpásztorunk hívei között s vitte hozzájuk, szívükbe a szeretetnek, a hit erősségének drága kincsét, melynek letéteményesévé, kincsétárosává tette őt a Szentlélek Uristen.

Azt mondják: szegény egyházmegye vagyunk. Nem úgy van! Gazdagabbak vagyunk, mint akárhány más Oly Főpásztorunk van, aki mindennél drágább kincsünk.

Boldog ember, a kinek az Isten ily szívet adott, a kinek jól esik jól tenni, másokért fáradni! Boldog egyházmegye, a melyet Isten ennyire szeretett s a melyet ilyen Főpásztorral ajándékozott meg!

— Tanítógyűlés. A fehérmegyei tanítótestület székesfehérvári járási köre szépen látogatott gyűlést tartott d. e. fél 10 órakor a polgári leányiskola dísztermében. Az előülő tisztelt az áll. isk. igazgatóvá kinevezett Magó Károly helyett Lanzeritsch Antal alelnök vitte, ki meghatolt szavakkal bucsuztatta el a járáskör három kedves hallgatóját: az emlékében örökkön élő Göbel J. Györgyöt, a tragikus véget ért Knöbel és hivatása áldozatát, Eördögh Mihály vezetőtanítót. Emléküket a gyűlés felállással, a tanácskozás felfüggesztésével, továbbá jegyzőkönyvben öröklítette meg. Elnök, miután még Magó Károlynak, a járási kör eddigi érdemes elnökének mondott fájó „Isten veled!” köszöntést, az ülést újból megnyitotta. A multkori gyűlés jegyzőkönyvét felolvasták, melynek hitelesítése s tudomásul vétele után Keiskés Elek mint vendég, tartott felolvasást „A tanítók tekintélyéről.” Erős hangon mondott igazságait, s kissé szokatlanul őszinte ráolvasásai szinte frappirozták a hallgatókat. Szíves vállalkozásért Szirbek, majd Pausch tagok felszólalásai után jegyzőkönyvi közönetet nyert. Mészáros Gyula a megyében lévő összes elemi iskolák részére egyöntetűen kívánja a tankönyvkérdést megoldani. Indítványát a gyűlés nem tette magáévá. A gyűlés utolsó pontját a tisztújítás képezte, melynek eredményeként elnök let.

kedett helyre jutottunk. Egy széles, hatalmas kapun keresztül léptünk be az Alhambra területére. A kapura cimer helyett egy óriási gránátalmát faragtak. A széles jókarban tartott utat óriási fák állják körül. Sűrű lombjaikon keresztül csak lopva tud bejutni a napsugár. A bokrok énekes madarak tanyája. Úgy mondják, hogy nincs a világon hely, a melyben annyi énekes madár csicseregne, mint az Alhambra kertjeiben. Két oldalt kristálytiszta patak üde vize csörgedez s még kellemesebbé teszi a hűvösséget, melyet a fák árnyában találunk. Elfeledjük utunk minden viszontagságát s szívesen elismerjük, hogy maradt még valami a régi Spanyolország szépségéből.

Vagy 10 percig tart ez az út. Utközben egy pompás kut mellett is elhaladtunk, midőn a palota kapujához értünk. Fönn egy kulcs van vésvé, fölötte pedig körülbelül egy méter magasságban egy kéz nyul lefelé. Azt jelenti, hogy a mörök akkor nyitják meg a kastély kapuját, ha az a kéz megmozdul és leemeli a kulcsot.

Előbb V. Károly császár félbemarált palotájához értünk s csak azután az Alhambrához. Kívülről, mint általában a mör építményeknél semmit sem látunk. Durva vörös disználküli falak bámultak ránk s még csak ablak sincs rajtuk. Az épület csak a bennlevőknek mutatta szépségét, a kívül levőknek csak a sejtése maradt az épület meg.

Először is a mirtusz-udvarba értünk. Egy nagy, fickándozó aranyhalakkal telt vízmedence vize áll az udvar közepén s jól gondozott mirtusz-körülötte karsu oszlopokon nyugvó folyosók négyzetben futják be az udvart. A fehér már-

ványra citromfák vetnek árnyékot. Ajtóik nincsenek, hanem széles nyílásokon keresztül lépünk a termekbe. Jobbról az Abenszerádsok termét találjuk. Közepén egy szökőkút alabastrom edénybe sugározza szerte vizét. A vize pirosas. Boabdil a mör király ebbe a teremben csalta az Abenszerádsokat, s itt gyilkoltatott meg a vitéz királyi sarjak közül körülbelül harmincat, mert az a gyamu háramlott rájuk, hogy valamelyikük elhódította Al-fimának, a király feleségének szívet. A monda szerint a meggyilkolt hősök véréből piros még ma is a kút vize. Maguk a termék valódi remekai a mör építési művészetnek. A ki az arab stylust a maga eredetiségében tanulmányozni akarja, annak Alhambra kell eljőnie. Ezer és ezer kupola csüng egymás mellett a boltozat iven, gazdagon aranyozva valamennyi. A falak szinte tömve vannak arabeszkekkel, mintha azokat az arab szövegeket utánoznák, melyeket a a rabszolganők unalmukban, álmodozásaik közben himeztek. Itt-ott mintha csipke volna a fal. A finom márvány részein keresztül az ég tiszta azurja ragyog be a termék homályába.

Balra egy torony áll, vele szemben az Alhambra híres orszlán-udvara. Nem azt akarom mondani, hogy valami művészen kifaragott alakokat látnánk. A mörök egyáltalán nem kultiválták az állatalakok ábrázolását, se a festészetben, se a faragásban. Inkább párdüfjelekhez lehetne őket hasonlítani. De különös érdekességük, hogy ha valaki az egyik orszlán szájába beleszó, mind a tizenkettőnél hallani. Az állítólagos orszlánok tulajdonképen egy szökőkút díszét képezik. Körülötte négyzetben ismét tornácok vannak,

a melyeket 124 karsu oszlop tart. Tovább egy erkélyes kiugró részre érünk, a honnan a tündéri kertre nyílik kilátás. Mirtusz, narancs, füge, cédrus s a délvidék gyönyörű flórája ölelkezik egymással művészi elrendezésben. Megnéztük a fogadótermet, — talán a legmagasabb és legtágasabb valamennyi között — a havá az idegen uralkodók követleit és adófizetőit vezették. Később Ferdinand és Izabella királyné rendeztek ugyanitt a fogadásokat. Ez is, mint a többi, szintén káprázatos pazar díszítéssel ékeskedik. De nincs az egész épületben egyetlenegy díszítés se, mely egy másiknak utánzala volna. Itt-ott azonban feltűnik már V. Károly császár büszke jelmondata is: *Plus ultra* (Röbb a soknál) s cimere: a kétfejú sas, lábainál villámcsomókkal.

Erdekesek a fürdők is. A mörök nemcsak szükségesnek, hanem élvezetesnek is akartak a test üdítésére szolgáló fürdést. Csupa homály, csupa titokszerűség az egész. Alacsony termek, a melyekbe csak felülről, színes üvegeken keresztül szűrődött be a napsugár. Nem hideg, hanem meleg fürdőket használtak. A széles, márvány fürdőmedencék a legbelül vannak, kifelé jöven a pihenésre szánt helyiségeket találjuk, a hol a fürdés után nyugvó ágyakra dőltek. Bódító illatokkal füstölték be ilyenkor a levegőt, a szoba felett lévő erkélyről pedig andalító lágy zene akkordjai hallatszóttak, és ringatták álomba a pihenőt s hoztak álomokat az arab paradicsom gyönyörűségeiről.

Kiseb-nagyobb termeket egész sereggel találunk, melyeket a fejedelem hozzátartozói foglaltak el.

Lanzeritsch Antal eddigi alelnök, jegyző lett a leköszönt Hang Mária helyett Telesi Sándor, míg az alelnöki tisztséggel Weisenfeld Jánost ruházta fel a tagok bizalma. A tárgysorozatot végeztével mélyen megható s önnönmagát dicsőítő kegyelvet tényit konstatáltak. A jelenlévő tanítók, — a vidékiek is — Göbel örökös tb. elnök iránt érzett hálás kegyelvetük lerovandó, adakozás utján diszes babérokoszorút csináltattak, fehér szalagján a fölirással: „A székesfehérvári járási kör tanítói — örökös tiszteletbeli elnökeiknek.” Testületileg kivonultak a Hosszútemetőbe, s ott a koszorút elhelyező elnök megemlékező szavai után csendes imában kérték a Mindenhatót, hogy tegye könynyűvé a pihenést annak, ki annyit dolgozott: a nagy tanítónak!

— **Köszönetnyilvánítás.** A sárbai róm. kath. hitközség mély hálával elelve, hálás köszönetet mond e helyen is a gróf Zichy-családnak, melynek tagjai az Isten házában feldíszítésével számtalan esetben adták tanujelét jóságos szívük buzgóságának. Különös hálával adoznak Zichy Gyula grófnak, Ő Szentsege szolgálattévé kamarásának, ki fáradságot nem ismerő utjárrással kieszközölte a templom fényesen sikerült restaurálását. Isten bőséges áldása legyen jutalmuk jóságukért.

— **Uj plebános.** Peék Gyula velencei adminisztrátor tegnap és ma fényes sikerrel állotta ki a plebánusi vizsgát s utána letette az esküt megyés püspökünk kezébe.

— **A városi aggintézet bizottság** ma délelőtt gyűlést tartott, melyen a jövő évi költségvetést állapították meg. Élelmészre 2383 kor., fizetésekre 1252 kor., ruházatra 742 kor., kenyérré 1752 kor., ünnepi husra 38 kor., adóra 720 kor., tűzfára 1462 kor., gyógyszerre 201 kor., épület-tatarozásra 1400 kor. s vegyes kiadásokra 1460 kor. irányoztatott elő. Az évi bevétel 11753 koronára, a kiadás 11549 koronára rug. Az intézet vagyona 293 ezer koronát tesz ki. Az aggok és szegények a jövő hónap elején költöznek be az új helyiségbe, a régi városi kórházba.

— **Uj kórházi orvos.** Huszár Ágost alispán a helybeli szent György kórházhoz dr. Stern Gusztáv orvost alorvossá nevezte ki.

— **Visszatérés.** Lélekemelő, szép jelenetnek voltak tanúi f. hó 20-án a szent mise alatt Csákerényi székeskatholikus hívei. Ugyanis Bakonyi Terézia ottani lakos 50 éves korában a helyvét ref. felekezeteiből visszatért Krisztus anyaszentegyházába. Zsufolásig megett a templom ájtatos közösséggel s Kovács Alajos plebános szép beszéde után a jelenlévők örömkönnyei közt tette le a hitvallást Krisztus új követője.

A szolgazemélyzetnek külön, elválasztott lakosztályai voltak.

Csinos dolgokat tudtak a mórok építeni, de dicsérni is tudták, a mint keleti fantáziájuktól tellett. A „két nővér“ felirata az oroszánudvaron pl. a következőleg hangzik:

„Gyönyör kertje vagyok, egyesül bennem minden szépség, minden kellem és disz. Nincs emberi mű, mely az én szépségemet felülmúlna s csak egy tekintet vesse rám s tudod, hogy mennyi báj találkozik bennem. Andalgó kedély sehol nem talál enyhülést, csak itt. A hold megszágyenül, ha velem versenyezni akar. Ha a nap megállana utjában, csak azért tenné, hogy ragyogásomat csodálja, mert a menny lakásait is elhomályosítom fényemmel. Oszlopain fehérek és drágák, alakjuk nyulánk, karsu s még árnyékuk is ragyog, mint a napsugár.”

Vagy a szép Rája királyné kertjének bájait egy ilyen felírás hirdeti: „Mily szép e kert, melyben a virágok az ég csillagaival versenyeznek. Mít lehetne összehasonlítani e kert alabastrom medencéjével? Csak a holdat, mikor felhőtlen éjelen a csillagok közt megjelen.

Ezek csak szemlények a sok közül. Az Alhambra falai ilyenekkel vannak telve. Természetes, hogy a nagyfokú naivitás kell hozzá, hogy elhiggyük, de az is jellemző, hogy az arabok elhitték és gyönyörködtek benne. Mily boldog emberek lettek azok, a kik már a földi életet annyi szépséggel, tündéri bájjal tudták benépesíteni. Mennyi idealizmus, mennyi ábránd, mennyi boldog álom játszóhatott le egykor a most csendes,

— **Kossuth-kutya — érthetetlen magyar szó.** Ne csodálkozzunk azon, ha a magyart mindenki szabadon rugja. Csak aféle „néplőrzs“ vagyunk, mely szóra sem érdemes. Csak a napokban járt hire, hogy egy bécsi kereskedő kijelentette: *Kossut-kutyákkal* nem levelez. Most pedig olyan dolog jutott tudomásunkra, a mi csakugyan vérlázító. A székesfehérvári kir. adóhivatal valami hivatalos pénzt küldött egy Noviban lakó magyarnak a következő címzessel:

Községi Előjárásának.

Novi.

(Mercegovina.)

Az utalvány tegnap visszaérkezett a következő bectelen felirással:

Wegen nicht lesorlicher Adresse-Retour.

Weil in einer hierlands nicht verständlichen Sprache adressirt — Retour.

Megjegyezzük, hogy a „Wegen...“ kezdetű sor keresztül van húzva. Az nem volt elég erős az ottani *katonai-posta kezelőjének*, azért volt szükség a második indoklásra. A két sor magyarul:

Olvasatlan címzés miatt — vissza.

Mivel helföldön nem értett nyelven címzettelt — vissza.

Ime így bannak velünk egy magyar véren szerzett okkupált területen. Nem ártana ott még egyszer rendet csinálni s ugy magyar miskán megtanítani azokat a pernahájdereket, hogy kik is azok a magyarok. De megbotránkozunk az adóhivatal eljárásán is. Hasra vágta magát a „Militár-post“ komisz megjegyzése előtt és magyar-német címzést használt. Hát mikor nyilvánul meg már egyszer cselekedeteinkben is a magyar önérték?? Ugy látszik, megérdemeljük a sorsunkat.

— **Nyilvános köszönet.** Krencz Ignác apátkanonok úr a pillszántói róm. kath. templomnak egy diszes fehér casula beszerzésére felajánlott 80 koronát. Ezen nemes adományért a hívők nevében ez uton is hálás köszönetet mond *Konop János* esperes plebános.

— **Csillaghullás.** Egy évi szenvedés s a végén három napi vizsgáztatás után a várva-várt vég bekövetkezett, a csillaghullás nagy napja ma felvirradt honvéd önkénteseinkre. Összesen 43 önkéntes állt a vizsga-bizottság elé s 41 derekasan megálta a sarat. Ezek közül a 17. honvéd gyalog ezrednél örmesteri rangot nyertek: Ziffer Sándor, Szép József, Szelezky Béla, Schwarz István, Polgar István, Pinter Gyula, Pfeifer Herman, Osztermann Gyula, Mihályi Ferenc, Lovas Gyula, Erdős Lajos és Berger Gyula, a kik ma már vígan csörtethetik a hosszú kardot.

des, néma falak között, a hol most üresség kong s csak az emlékek búbjája vonzza az idegent.

Nem is annyira a jelen, mint inkább a múlt érdekel bennünket az Alhambrában. Mindaz, a mi ott kétszáz esztendőn keresztül megtörtént és megtörténhetett. A ki teheti, letör egy darabot a mozaikból, hogy emlékei közé elrejtse. Különösen az angolok mesterek a tolvajlásban. A spanyol örö — azonban saszszemmel vigyázzák a ragadós körmű idegeneket. En nem hoztam, hanem ott hagytam egy felírást. Ha olvasóim közül valaha valaki Alhambrába megy s a „szép Rája“ királyné erkélyéről a palota kertjébe letekint, a jobboldali oszlop belső felén talál egy felírást, mely a magyar haza szabadságát élteti. Az igaz, hogy vezetőnk jédt arccal figyelmeztetett, hogy tilos az ilyesmi, de a megtörtént már nem lehetett s nem is akartam változtatni. Nagyon a szívem szerint írtam.

Van még egy kápolna az Alhambrában, a melyet V. Károly császár építtetett, de bizony elhagyott és dűledező állapotban.

Az Alhambrából egy folyosón V. Károly félbenmaradt palotájába mentünk át. Irigységből, vagy szeszélyből cselekedte-e, nem tudom, de mindene-re bizarr ötlet volt egy modern épületet az Alhambra oldalába építeni, sőt a kedvéért, még egy darabot le is rombolni az Alhambrából. Igaz, hogy Alhambra e mellett is élvehető s a félbenmaradt, második emeletig rakott épület is csak a szándékról beszél, de mégis sokan felróják V. Károlynak ezt az ötletet.

Bilkei Ferenc.

— **Népiszkola-felavatas.** Főtiszt. Vajda Ödön, zirci apát ur öngyassága ismét fényes tanubizonyosságát adta a tanügy és népnevelés iránt való mélyen érdeklődése — s áldozatkészségének. Ugyanis Előszálas pusztán 9365 korona költséggel új iskolaházat építtetett, mely a kirólag leánytanulóok számára szolgáló nagy — n rmen kívül a tanítónő kényelmes lakását is magában foglalja. A jóságos kegyur kellőleg gondoskodott a tanítónő anyagi jólétéről s ezt a törvények értelmében díjével alapján mindenkorra biztosította; az iskolát a szükséges tanszerekkel ellátta.

Ezen új iskolát Öngyassága f. hó 20-ikán avatta fel egyházi szertartással, melynél Mészáros Amand plebános és Munkácsy György káplán segítettek. Az ünnepélyen jelen voltak főtiszt. Kéry Vidor jószágkormányzó, az uradalmi tisztek s családok, az iskolás gyermekek s ezek szülői nagy számban. A plebános gyönyörű alkalmi beszédjében szólott az iskola fontosságáról s céljáról, intvén a szülőket, hogy tanköteles gyermekeiket pontosan járassák az iskolába s becsültes munkásságuk és hűségök által róják le háladaó-jukat a kegyuraság iránt, ki oly nagyfelkűleg gondoskodik róluk s gyermekeik neveléséről. Majd az új tanítónő, Szabó Gizella kisasszony-nak ajánlja, hogy szép s nemes hivatásában az imádság és szorgalom legyen vezérelve, vagyis a szép ismeretek közlése mellett a vallásosság, erkölcsösségre s munkásságra oktassa lányö-vendégeit. Végül egy a saját, mint lelkipásztor, valamint a szülők s gyermekek nevében mond köszönetet kegyur öngyasságának áldozatkészségeért s azon jóságáért, miszerint a felavatási szent szertartást végezteti méltóztatott; a gyermekeknek pedig kölességévé teszi, hogy az apát ur öngyassága testi s lelki jólétéért minden héten egyszer különösen imádkozzanak.

— **Meghívó.** A székesfehérvári Vörösmarty-kör elnöksége a f. hó 19-iki választmányi ülés határozata értelmében a kör t. tagjait 1903. szeptember 27-én d. e. 11 órakor a kör helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre ezennel meghívja. Tárgysorozat: 1. Bereczky Miksa háznyag távozásával megüresedett háznyagi tiszt betöltése. 2. Göbel János György vál. tag ur halálával megüresedett helyre új választmányi tag választása. Székesfehérvárott, 1903. szeptember hó. A Vörösmarty-kör elnöksége.

— **A törvényeszkü tüzanyag-szállítás.** Már egy alkalommal megemlítettük, hogy a kir. törvényeszkü s a hozzá tartozó hivatalok részére szállított fa a szerződésben kikötött feltételeknek nem felel meg, a mennyiben a szállított fa fele részben rossz minőségű cserfa, fele részben pedig egyéb (bűkk, tölgy) fa, holott a vállalkozó *elsőrendű cserfát* tartozik szállítani. Akkor ama véleménynek adunk kifejezést, hogy a szerződésnek meg nem felelő anyagszállítás egyrészt a vállalkozó Pollák-cég, másrészt az anyagot átvevő tisztviselő tevédségnél mult. Vissza is vittek néhány kocsi fát, de — ugy látszik — csak formalitásból, mert az *átvevő* fa ma sem felel meg a kívánalomnak. Egyelőre nem szándéunk ez ügygel terjedelmesebben foglalkozni, azért *ismétellen* felhívjuk rá a *törvényeszkü elnökség* figyelmét.

— **Meghívó.** A fejérmegyei községi jegyzők egylete f. évi szeptember hó 28 dikán délelőtt 10 órakor, a vármegyeház kistermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az elnökség jelentése. 2. Az orsz. jegyzőegyleti közgyűlés meghívójának bemutatása, tárgyalása és a küldöttel megbízó levelének kiadása. 3. Az 1904. évi költségvetés betérjesztése. 4. Az egylet által f. évben kitűzött pályázat eredményének bejelentése, a jutalom kiadása, a pályanyertes mű felolvasása és új pályázat kitűzése. 5. Az orsz. jegyzőegylet megőresése a mult évi közgyűlés IX. XVI. és XXVIII. sz. határozatai értelmében. 6. Fodor Jenő sárospataki főjegyző „A közigazgatás egyszerűsítése“ című rópiratának bemutatása. 7. Az orsz. jegyzőegylet megkeresése folytan a vármegyei tisztviselők országos egyesületével való egyesülés módjainak megvitatása. 8. A községi és körjegyzői, — továbbá a községi gyámügyi ügyviteli szabályok gyakorlati alkalmazhatóságának megvitatása. Erre vonatkozólag kéri az egyesület a kártársakat, hogy tendő észrevételeiket, kifogásaikat és esetleges indítványait röviden írásba foglalják és felszólalásuk alkalmával az elnökségnek átadják, hogy a kö-

gyűlés által elfogadott észrevételek stb. emlékirat alakjában az orsz. jogszabályokhoz beterjesztendő legyenek. 9. Esetleges indítványok. — Közgyűlés után a budai-úti Laczkovits-féle vendéglőben társasbéd lesz. Résztvevőre jelentkezni lehet Huszár János egyeteli aienőknél Abán, esetleg a közgyűlés alkalmával. Szabó Sándor, elnök, Torma Béla jegyző.

— **A kultuszminiszter a magyar iparért.** A minisztertanács még 1901-ben kimondta, hogy a hatóságok és hivatalok csak olyan vállalatokkal szerződhetnek ipari szükségleteik beszerzésére, a melyek hazai portékát szállítanak. Erre a határozatra támaszkodva Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter most rendeletet bocsájtott ki, a melyben a maga hatáskörébe tartozó hivataloktól szigorúan megköveteli, hogy magyar árut vásároljanak. Rendeletében megmondja a miniszter, hogy ezen újabb intézkedésre az ad okot, hogy a hatóságok nem fordítanak elég gondot arra, hogy a lehetőségig hazai iparcikkeket szerezzenek be. Annál is inkább szükség van az ellenőrzésre, mert a vállalatok részéről megvan a hajlandóság, hogy külföldi árut magyar cégér alatt árussítsanak.

— **Zarándoklat Loretó és Rómába.** Indulás okt. 22-én este 8 órakor a keleti pályaudvarból Budapestre. Résztvehetnek magyar, német és tót ajku hívek. Loretóban 2, Campocaralóban 1. Rómában teljes 4 napig időz a zarándoklat. Résztvehetnek csak Loretó-Campocaralóba szándékozók is. Jelentkezni kérik legkésőbb okt. 20-ig nálam a bugyi plebánia hivatalban (Pestm.), hová a résztv. díj is küldendő: I. oszt. 125 kor. ellátással 210 kor; II. oszt. 95 kor. ellátással 165 kor; III. oszt. 60 kor. ellátással 95 horona.

Csak Loretó és Campocaralóba: I. oszt. 80 kor; II. oszt. 64 kor; III. oszt. 36 korona ellátás nélkül. Program vagy írásbeli értesítés kívánatra Szarmák Béla plebános a zarándoklat vezetőjénél kapható Bugyiban.

— **Halálozás.** Márián György és neje Magyar Fáni, Márián Péter és neje Kovács Hermin és gyermekeik Hermin és Margit, Márián Lajos és neje Lukács Janka úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is fájó szívvel tudatják, Idős **Márián Péter** kárpitos mesternek f. évi szeptember hó 22-én délelőtt 8 órakor, hosszas szenvedés után életének 78-ik évében történt elhunytát. A temetés ma d. u. történt a megboldogultnak Gáztelep-utcai házából.

— **A képes levelező lapok árusítása.** A kereskedelemügyi miniszter 37705/903 szám alatt kelt elvi jelentőségű határozatával kimondta, hogy vegyes kereskedők külön iparigazolvány nélkül képes levelezőlapok elárúsításával nem foglalkozhatnak.

— **Katonai ellenőrzési szemlék.** A székesfehérvári járásbeliek honvéd ellenőrzési szemléje Székesfehérvárott a honvédlaktanyában fog megtartani október hó 19-től 23-ig. Ezen idő alatt a községek a következőképp osztattak be: Október 19-én: Polgárdi, Csoór, Pákozdi, N.-Ladány, Jenő és Kis-Keszi. 20-án: Lovasberény, Gárdony, Keresztes, Csösz, Nadap. 21-én Szabad-Battyány, Falu-Battyány, Füle, Zámoly, Szt.-Mihály és Urhida. 22-én: Seregélyes, Tác, Velence, Inota, Soponya és Sukoró. 23-án: Aba, Pátka, Iszka-szentgyörgy, N.-Láng, Moha és K.-Nyék. Az utóellenőrzési szemle november hó 27. és 28-án lesz.

A közös hadsereg kötelékébe tartozók ellenőrzési szemléje Székesfehérvárott a katonai laktanyában a következő sorrendben tartatik meg: 9-én Aba, N.-Ladány, Kis-Keszi és Jenő. 10-én: Lovasberény, Iszka-szentgyörgy, Keresztes és Nadap. 12-én: Polgárdi, Csösz, Moha és Velence. 13-án: Pákozdi, Szabad-Battyány, Falu-Battyány és K.-Nyék. 14-én: Pátka, Szt.-Mihály, Urhida, Soponya és Sukoró. 15-én: Seregélyes, Csoór, Füle és Inota. 16-án: Zámoly, Tác, N.-Láng és Gárdony. Az utóellenőrzési szemlék november 6. és 9-én tartatnak meg. A népfőlkélt — úgy a honvédség, mint a közös hadsereg részéről — személyesen vagy írásban tartoznak jelenkezni a következő helyen és időben: I. a székesfehérvári jelentkezési állomáson Székesfehérvárott a dinnye-utcai tűzoltó őrtanyán megjelenni tartoznak október hó 26-án és II. a lovasberényi jelentkezési állomáson okt. 21-én: III. a polgárdi jelentkezési állomáson október 23.

A **vaáli** járásban a honvédség ellenőrzési szemléjének sorrendje a következő: **Bicskén a községfőhadnál:** október 16-án Bicske és Mány. 17-én V.-Boglár, Felcsuth, Ujbarok és Alocsuh. 19-én Csabdi, Szaár, Bodmér Ettyek és Vaál. **Vaalon a nagyvendéglő udvarán:** október 21-én Söskut, P.-Zámor, Doboz, Pázmánd, Kajászó-péter és Martonvásár. 22-én Vaál, Baracska, Vereb és Tabajd. 23-án Diósd, Acsa, Tordas, Gyűrő, Kuldó, Tárnok. — Az elmaradottakra nézve az **utóellenőrzési szemle** folyó évi **november 27. és 28. napján** reggel 9 órakor tartatik meg Székesfehérvárott a honvédlaktanyában. A közös hadsereg legénységének ellenőrzési szemléje pedig Bicskén a községfőhadnál: október 12-én Bicske és Csabdi. 13-án V.-Boglár, Felcsuth és Ujbarok. 14-én Szaár, Bodmér és Mány. Vaalon a nagyvendéglő udvarán: október 16-án Doboz, Vaál, Tabajd és Alocsuh. 17-én Pázmánd, Ettyek, Bóth, Söskut, P.-Zámor. 19-én Kszpéter, Vereb, Acsa. Martonvásáron a községfőhadnál: október 21-én Martonvásár, Diósd. 22-én Baracska, Tordas. 23-án Tárnok, Gyűrő, Kuldó. — Az elmaradottakra nézve az utóellenőrzési szemle f. évi november hó 6-án és 9-én reggel 9 órakor tartatik meg Székesfehérvárott a katonai laktanyában. A **népfőlkélt** ellenőrzési szemléje Vaalon a nagyvendéglőben: október 1-én Kszpéter, Baracska, Mvásár, Söskut, P.-Zámor, Vereb. 2-án Alocsuh, Doboz, Gyűrő, Kuldó, Pázmánd, Tabajd, Tárnok. 3-án Acsa, Diósd, Ettyek, Bóth, Tordas, Vaál. Bicskén a községfőhadnál: október 5-én Mány, Csabdi, Felcsuth, Ujbarok, Szaár, Bodmér. 6-án Bicske és V.-Boglár.

A **dunaadonyi járásban.** A honvéd ellenőrzési szemlék Duna-Pentelén a nagyvendéglőben: november 4-én d. e. 8 órakor R.-Almás és Duna-Pentele községbeliek, 5-én a Baracs és Kis-Apostag községbeliek, 6-án a Nagy-Perkátá és Kis-Perkátá községbeliek. — Erzsiben a nagyvendéglőben: november hó 9-én d. e. 8 órakor a Duna-Adony, P.-Szabolcs és Ivánca községbeliek, 10-én az Ercsi és R.-Keresztúr községbeliek, 11-én az Erd és Batta községbeliek. Az utószemle november 27-én és 28-án fog Székesfehérvárott a honvédségi laktanyában megtartani. A közös hadseregbeliek ellenőrzési szemléjén megjelennek Erzsiben október 2-án Ercsi és R.-Keresztúr községbeliek, 5-én Erd és Batta községbeliek. Duna-Pentelén október 7-én Duna-Pentele és Rác-Almás, 8-án Baracska és Kis-Apostag, 9-én Nagy-Perkátá és Kis-Perkátá községbeliek. — Az utószemlék Székesfehérvárott november 6-án és 9-én lesznek. A **népfőlkélt** ellenőrzési szemléjén Erzsiben október 8-án megjelenik Erd, Batta, R.-Keresztúr és Ercsi. Duna-Adonyban október 10-én megjelenik Duna-Adony, Szabolcs, Ivánca, Nagy- és Kis-Perkátá Duna-Pentelén október 12-én megjelenik Duna-Pentele, Baracs, R.-Almás és Kis-Apostag községk.

— **Szüreti mulatság.** Mint már jeleztük, a famunkások szakegylete Varga István alsó-király-sori vendéglőjében jól sikerült mulatságot rendezett, mely alkalommal a jelen voltak névsorát a következőképp sikerült összeállítani: **Aszonyok:** Kőrösy Gyuláné, Gyurkovits Alajosné, özv. Lichtneckert Jánosné, özv. Veivald Györgyné, Vaskó Józsefné (Budapest), Schönveisz Józsefné (Budapest), Kokály Rudolfné, Mazurán Józsefné, Csokonai N.-né, Bucholczter Istvánné, Szenzenstein Jánosné, özv. Bernát Károlyné, Varga Istvánné, Pap Károlyné, Jávorszki Ferencné, özv. Bors N.-né, Lévy Józsefné, Piskácsék Józsefné, özv. Darázs N.-né, Tóth Béláné, Zrinyi Gyuláné, Csáky Gyuláné, Horváth Mihályné, **Leányok:** Vaska Erzsike (Budapest), Bors nővérek, Gyurkovits nővérek, Sándi Jolánka, Fiál Katicza, Csokonai Margitka, Bernát Mariska, Vizler Mariska, Poór Margit (Budapest.)

A jövődelem fokozásához felülfizetéssel hozzájárultak: Kőrösy Gyula, 6 kor. Nyári Gábor 5 kor., Pap Károly, Nyáry György, Jámor Mihály, Nagy József, 2—2 kor. Kovács Adolf 1 k. Gyurkovits nővérek 80 fill., özv. Lichtneckert Jánosné, N. N., Tóth Béla, Gyurkovits Lajosné, Kis István, özv. Bors N.-né, Lévy József, Varga József, Knittelhoffer N., Páfi Lajos 40—40 fill. N. N., 20 fill. A felülfizetőknek, valamint Bors nővéreknek a rendező szalag elkészítéséért köszönetet mond a rendezőség.

— **Műszaki iroda.** **Berényi Győző és Farkas Zoltán** okleveles mérnökök **műszaki irodája Székesfehérvárott Kossuth utca 20. sz. alatt. Eltűlaltja mindenféle mérnöki munkát teljesítését, u. m. felmérést, parcellázást, tégostitást, tervezéseket, építkezést stb. — Műszaki ügyekben szakértőül ajánlikozni.**

— **Pákozdi csendélet.** Folyó hó 20-án éjjel két verekedés is volt Pákozdon hamarjában. Az első már este 10 órakor megesett, a mely már vasárnap még falun sem olyan öreg éjszaka. Takács Ferenc találkozt Szálka Györggyel, egy régebbi családi ügyből kifolyólag összeszólkoltak, mire Szálka György hirtelen előrántott zsebkésével ellenfelét három helyen veszedelmesen megszúrta. — A másik verekedés éjjel tájban történt. Sütő István hazafelé balagva összejött az öreg és ifjú Vészi Józseffel, a kik már ekkor egykissé becsudálkozott állapotban voltak. Mivel kitérni egyik sem akart a másiknak, összekaptak és a két Vészi úgy ellátta szegény Sütőt, hogy azt a helybeli Szent-György kórházba kellett szállítani.

— **Lopás fényes nappal.** Tegnap délelőtt 11 óra tájban Kolner Ferenc fiskális dűlő 8. sz. alatti hájékába a nyitott ablakon át behatoltak s onnan egy nyitott szekrényből 40 korona készpénzt elloptak. A rendőrség nyomozása a kívánt eredményre nem vezetett.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzenek be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkeskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Szabad kézből eladó az öreghegyen egy jó karban levő szálló a városhoz közel, csinos hájékka és nagyobb mennyiségű bor. Tudakozódni lehet id. Tomann Józsefnél Kigyó-utca 8. sz.

Malátacakes

minden egyéb liszt hozzáadása nélkül tiszta malátából készült tea- és erőtápláló. 1 nagy doboz 2 kor., 1 kis doboz 50 fillér.

Malátalikör

tiszta malátakivonatból készült erősítő és üdítő likör. A hikorok királya. 1 palack 2.30 kor.

Malátakeresü

tiszta malátából, malátakivonatból és a leghathatósabb gyógynövényekből készült paratlan hatású gyomorerosító és érvágygerjesztő. 1 palack 2.30 kor.

Malátabrandy

tiszta malátából készült erős férfital. Kitűnő élénkítő és frissítő hatásánál fogva nélkülözhetetlen minden túlerőtetés után. 1 palack 3.75 kor., 2 kor. és 95 fillér.

Malátarum

valódi jamaikai rummal és tiszta malátával készült. — Teához a legjobb rum. 1 palack *** 2.30 kor. ** 2.10 kor. * 1.80 kor.

Malátakivonat-czukorka

tiszta malátakivonattal készült leghathatósabb szer köhögés, rekedtség és hurutos bántalom ellen.

Számos elismerés orvostanároktól, orvosoktól és magánfelektől.

Kaphatók Székesfehérvárott:

Kovács Pál,
Szigety Testvérek,
Simon György,
Pinkász Zsigmond és Fiai,
Göndür Samu,
Deutsch Adolf F. cégeknél.